ՁՈՒԱՐՃԱԼԻՔ

Խաչատուրի Բարեկամ։

Սիրոն անգութ խաղայր օր մի
Զմեղուանոցաւ շուրջանակի,
Որք մրտադիր պարապէին
Յարուեստանոց անոյշ նիւթին։
Խեռ այս մանկիկ և ըստահակ
Զուարճանայր յիւր ախորժակ՝
Լինել գործոյն խափանարար
Գումարտակին այն օգտակար։
Մին 'ի մեղուաց երբ իմացաւ
Զանձրն խոցեալ Սիրոյն փրքնաւ,
Ի խոց դաժան՝ բայց ոչ 'ի մահ,
Յորմէ հարաւ եհար 'ի ճահ։
Բայց 'ի վերայ խոր հարուածոյն
Ընդ իւր կենաց եթող և զթոյն.
Ո՛վ հեռ և քէն վատաբազդիկ.
Մեռաւ այսպէս վաղամեռիկ։
Յայնժամ այնպէս գոչեաց ուստիկ
Սէրըն հարեալ յայն նեռ փոքրիկ,
Մինչև գոգցես ճիչ իւր գընայր
Յերրորդ երկին կոչել զիւր մայր։
Գեղեցկաձեմ յայն բուրաստան
Ի ծաղկաւէտ յանցըս նորայն
Ընդ հովանեաւ սաղարթացեալ
Ճեմէր Փիլլիս ընկերացեալ
Ընդ սիրելի՝ բայց տրխրագին
Յոյզըս մրտաց իւր խորհրդին։
Առ ճիչ Սիրոյն 'ի գուրս ել նա.
Բայց ընդ լսել ըզդէպ սորա,
Խայտայր 'ի սիրտ և վաչ կարգայր
Ի տեսանել՝ զի այնպէս լայր
Խոցողն անգութ, յորմէ և նա
Էր 'ի յոգի խոցեալ դրժնեայ.
Բայց նրկարեալ գութ առ երես,
Զայն արձակէ առ նա այսպէս.
" Ո՛հ, տառապեալ Մանկիկ գու Սէր,
Մի՛ այլ այդպէս գու արտասուեր.
Ոչ մեծ ինչ է վընաս քոյին,
Ոչ գու մեռցիս ամենևին։
Ո՛հ, տառապեալ Մանկիկ գու Սէր,
Մի՛ այլ այդպէս գու արտասուեր ,,։
Սէրըն յայնժամ մրխիթարի
Երբ ըզմեղուին ետես ըզդի.
Թրուչն յերկին՝ դեղ ոչ խընդրէ,
Ա՛յսչափ միայն նրմին շատ է.
Զբարթացեալ ընդ չար այլոյ
Քան ընդ անձին օգուտ բարւոյ։
Ընդ միտ յայնժամ որոճելով
Եւ տրխրագին հառաչելով՝
Ասաց Փիլլիս՝ արդարապէս
Ըզգօնացեալ 'ի դիպուածէս.
" Բաբէ, ուրչափ լաւ ևս իսկ էր
Առ գիւր հանգիստ սրտիցըս մեր,
Եթէ Մեղուն կենդանի կայր,
Եւ ըստահակ Սէր մահանայր։
Խոցէ Մեղուն, և Սէր խոցէ.
Եւ սա և նա նեռս արձակէ.
Բայց թէ մեղուն հաղիւ գրծէ,
Սէր 'ի քո սիրտ միշտ թափանցէ։
Հակիրճ է ցաւ, որով մեղուին
Տանջէ ըզմեզ խայթուած նրրբին,
Սակայն Սիրոյն խոցառ տուէ.
Ա՛յս իսկ այո՝ այս զիս տանջէ։
Բաբէ, ուրչափ լաւ ևս իսկ էր
Առ գիւր հանգիստ սրտիցըս մեր,
Եթէ մեղուն կենդանի կայր,
Եւ ըստահակ Սէր մահանայր ,,։

Հ. ՄԱՆ. ՁԱԽՁԱԽ.

Վէրգոսրիան։

Եհարց երբեմն հիւանդութիւն առողջութեան.
Զինչ կարծես զիս, ոսոխ քոյին թէ բարեկամ։
Պատասխանեաց. Մարդկան ոսոխ, ինձ բարեկամ.
Զի զիս յիշեն միայն 'ի քումդ գալըստեան։

Ի Մանկին Մովսէս։

Ակընկառոյց դուստր արքային դըշխոյն Մեմ-
փեայ
Ի յաչէծուփն 'ի տապանակ անդր 'ի պըրտուեայ,
Հայի 'ի նմա ընկողմանեալ մանկիկ տըղայ
Զըքնաղագեղ խարտեաշ կարմրայտ և բոցակնեայ։
Առնու 'ի գիրկս ողջագուրէ զնա և գըգուէ,
Եւ 'ի քաղցրիկ շարժեալ 'ի ժպիտ խանդաղատէ.
Իսկ նա ընդ խաղ ձրգեալ յանզոր 'ի ձեռանէ
Կռուփս և ապտակս, հերքէ զդըշխոյն և հարկանէ։
Ժըպտիս դըշխոյդ. զնա՞դ ապէ ոչ իմանաս
Քանի դըժնեայ ապառնայ հարուածս առ 'ի յապայս
Զեռն այն հըզօր ածեալ ձրգել 'ի քոյդ դարպաս,
Յորժամ 'ի ցուպն ըսպառազէն 'ի հրաշական,
Դա սպասաւոր աստուածասաստ եղեալ ցասման
Արկցէ ընդ հօր քում ծովամոյն զՄեմփիս համայն։

Ի Մահն Սամփսոնի :

Անյաղթ ախոյեան քաջ եբրայեցին
Յաղթող անթըվիաս այլազգեաց առհմին,
Որ այնչափ հարուածս հասոյց 'ի նոսին
Եւ բարձ ըզգազայ ըղդուրս ցաս անձին :
Խաւարեալ յաչաց, գերեալ 'ի կապան,
Ի ծաղր արհամարհ 'ի տուն դագոնեան,
Սակայն և անգէն սիրան արիական
Պարտէ վրէժխնդիր ըզբախտ իւր գաժան :
Զոտսն կորովն պընդեալ 'ի գետին
Զըգէ յաղթ բազկօք ըզսիւնս երկոսին .
Անկանին տապալ, 'ի ներքոյ բեռին
Ճըմլեալ զայլազգեաց բազմամբոխ խուժան .
Ճըմլի և Սամփսոն, վըշտացեալ միայն
Զի զտարտաւ նոցին չեռեռ 'ի մահուան :

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ

Աշխարհիս վրայ եղած ամենէն երևելի Սիւներուն չափերը :

ԱՆՈՒՆ	ՍՏՈՐԻՆ ՏՐԱՄԱԳԻՏՆ	ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒԹԻՒՆ
Լոնտրայի Սիւն	4 մետրն 57	61 մետրն 61
Նաբոլէոնի Սիւն 'ի Պուլոնեը	4մ , 15	53մ , 60
Աղեքսանդրեան Սիւն 'ի Բեգրպուրկ	3մ , 43	47մ , 00
Անտոնինեան Սիւն 'ի Հռոմ	3մ , 57	44մ , 82
Աւադէրլիցի Սիւն 'ի Բարիզ	3մ , 67	44մ , 17
Տրայանեան Սիւն 'ի Հռոմ	3մ , 63	43մ , 70
Դաշնակցական Սիւն 'ի Լոնտրա	3մ , 53	41մ , 25
Յուլիսեան Սիւն 'ի Բարիզ	3մ , 60	50մ , 00
Տէ Մետիչիս Սիւն 'ի Բարիզ	2մ , 92	32մ , 48
Նաբոլէոնեան Սիւն 'ի Դորսիգա	2մ , 45	32մ , 48
Գահոյից Սիւն 'ի Բարիզ	3մ , 29	30մ , 53
Պոմպէի Սիւն յԱղեքսանդրիա Եգիպտոսի	2մ , 65	28մ , 75

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ

Ջրե ուրագ :

Ա՛ռ ապակի խողովակ մը ուզած բնաչափ երկայնութեամբ և ինը գծաչափ արամագծով, որուն մէկ ծայրը գոց ըլլայ, և մէկալ ծայրը հաւկթաձև ուռած և ամենանեղ խողովակով մը վերջացած : Առոր վեցերորդ մասը այն նեղ ծակէն ջրով լեցու, և ճեացած տեղւոյն օդն ալ դատարկէ օդահան մեքենայով, և այն նեղ բերանը մէկէն Ճրագի բոցով գոցէ : Թէ որ լաւ կերպով կրցեր ես դատարկել օդը, երբոր այս խողովակը հորիզոնաբար բռնես և յանկարծ յանկարծ ուղղահայեաց դրքով դարձընես՝ հաւկթաձև ուռեցքը դէպ 'ի վար, պզտի ուրագի ձայն կը լսես, և միանգամայն պզտի ցընցումնք մը : — Թէ որ ջրին տեղ սնդիկ լեցընես, ձայնը աւելի ուժով կ'ըլլայ. և Թէ որ սնդիկը զուտ ըլլայ և օդը լաւ պարպուած, չիշին մէջ մուտ տեղ լուսաւոր հետք մը կը ձգէ :